

Mida on kasulik teada Saku aleviku ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni projekti elluviimisest?

Saku alevikus on elluviimisel Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist kaasrahastatav vee- ja kanalisatsiooniprojekt, mille eesmärgiks on asulas teenusega katmata aladel rajatiste (torustikud, pumplad) väljaehitamine ning olemasolevate rajatiste rekonstrueerimine. Artikli kirjutamise hetkel on projekteerimine lõppfaasis, järgnevad ehitushanked ja ehitustööd, mis praegu on planeeritud 2010. ja 2011. aastasse. Ehitustööde valmimisel alustatakse järk-järgult vastatavate lepingute sõlmimist ning uutes piirkondades teenuste pakkumist. Ühisveevärk ja -kanalisatsioon rajatakse Keskkonnaministeeriumi poolt määratud Saku reoveekogumisala piiridesse. Projektiga kaetava ala kaardi leiab järgmiselt leheküljelt. Projekteerimistööd teostab AS Kommunaalprojekt.

Liitumispunktide kooskõlastamine

Projekti piirkonnas asuvatele tänavatele projekteeritakse torustikud ja kõik torustike naabruses asuvad kinnistud saavad endale **liitumispunktid**. **Ühisveevärk ja -kanalisatsioon (ÜVK)** ongi tavamõistes peatorustikud, mille kaudu saavad krundid ehk **kinnistud** vett ja mille kaudu juhatakse ära nende reovesi. Liitumispunktist kuni tarbimiskohani jääb **kinnistusisene torustik**, mille projekteerimise ja väljaehitamise eest vastutab ja mida hoiab korras kinnistu omanik oma kulul. Liitumispunkt ehk koht, kus kinnistu veevärk ja kanalisatsioon ühendatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga, paigaldatakse kuni 1 meetri kaugusele krundi piirist üldkasutatavale maale. **Veevarustuse liitumispunktiks** on **maakraan** - maa-alune siiber, millega on võimalik kinnistu veevarustust avada ja sulgeda. **Kanalisatsiooni liitumispunktiks** on krundi piiri lähedale üldkasutatavale maale paigaldatav **kontrollkaev või kontrolltoru**.

Selleks, et liitumispunkti asukoht vastaks võimalusel kinnistu omaniku huvidele (näiteks sobiks kokku juba olemasoleva kinnistusisese torustikuga), tuleb **kinnistu omanikul liitumispunkti asukoht kirjalikult kooskõlastada** - see aitab ära hoida hilisemaid arusaamatusi. Projekteerija poolt saadetud liitumispunktide kooskõlastuskirjad on enamik kinnistuomanikke tänaseks kätte saanud. Paraku on kooskõlastuste saamine tekitanud hulgaliselt arusaamatusi. Kinnistuomanikele saabunud kirjas on liitumispunkti asukoht määratud projekteerija parima äranägemise järgi. Kui saadetud plaanil näidatud koht ei sobi, tuleks ühendust võtta kirja saatnud projekteerijaga või AS Saku Maja projektijuhiga, kelle kontaktid on artikli lõpus. On võimalik, et lugejate hulgas on kinnistuomanikke, kelleni pole kooskõlastamise kiri üldse jõudnud. Ka sel juhul peaks pöörduma allpool toodud kontaktidel. Juhul, kui kinnistuomanikku ei õnnestu kätte saada või ei jõuta liitumispunkti asukohas kokkuleppele, on koha määramise õigus vee-ettevõtjal.

Kindlasti ei tasu kooskõlastust andmata jätta põhjusel, et projektis ei toodud liitumispunkte piisavalt sügavale kinnistu sisse. Tulenevalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusest ning Ühtekuuluvusfondi projekti nõuetest ei ole liitumistorustikke erakinnistute sisse rajada lubatud. Kuna välja ehitatakse peatorustikke, on võimalik liitumispunkti üksnes mööda kinnistu piiri nihutada.

Probleeme võib tulla ka kinnistuomanikega, kes on väljaspool oma krundi rajanud aedasid, teid, kõrghaljastust või muud taolist. Kui selline ebaseaduslik rajatis või haljastus jääb peatorustikule või liitumispunktile ette, siis üldreeglina tuleb see lammutada või likvideerida ning kahju omanikule ei hüvitata. Loomulikult üritatakse niisugust olukorda vältida. Ka sellisel juhul ei tasu kooskõlastust andmata jätta.

Projekteerimise käigus võib ette tulla kohti, kus ÜVK torustikku pole võimalik rajada mujale kui eramaale. Sellisel juhul kooskõlastab projekteerija selle maaomanikuga ning hiljem seatakse trassialusele maale notariaalne isiklik kasutusõigus AS-i Saku Maja kasuks. See tähendab, et trassi kaitsevööndisse ei tohi rajada ehitisi ja kõrghaljastust ning rikke või hooldustöö korral peab maaomanik võimaldama trassile ligipääsu. Üldreeglina on uute torustikega probleeme väga harva ning seda ei maksa karta.

Liitumise kohustus

Kinnistute omanikel on vabadus valida, kas liituda vee- ja/või kanalisatsiooniteenusega või mitte. Liitumispunktide kooskõlastamisega ei teki maaomanikul veel kohustust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks. Siiski näitab meie kogemus, et **oma puurkaev ja reoveemahuti ei anna ausa asjaajamise korral mingit kokkuhoidu**. Madala veekihiga puurkaevudel on tihti suuri probleeme veekvaliteediga ning nõuetele vastava reovee äravedamine on kindlasti kallim kui selle ühiskanalisatsiooni juhtimine. Kui kinnistul on detailplaneeringuga seatud kohustus ÜVK torustike valmimisel nendega liituda, on liitumine kohustuslik.

Kui kinnistul on juba varasemast kaev, on võimalus liituda ainult kanalisatsiooniga. Sellisel juhul paigaldatakse kaevust tulevate veetorule kinnistuomaniku kulul veemõõtja, mille järgi arvutatakse kanalisatsiooni kogust. Vee-ettevõtjaga tuleb kooskõlastada veemõõdusõlme asukoht.

Liitumine on protsess, mille käigus ühendatakse kinnistu torustik tänavatorustikuga. Seega saab liituda vaid siis, kui peatorustik on valmis ehitatud ja vastu võetud. Vee-ettevõtja hakkab sellest teavitama tänavate kaupa. Liitumine toimub Saku vallas kehtiva vastava eeskirja kohaselt ning liitumiseks tuleb kinnistu omanikul taotleda tehnilised tingimused.

Sõlmitakse liitumisleping, seejärel saab omanik alustada kinnistusisese torustiku ehitusega. Enne torude pinnasega katmist tuleb vee-ettevõtja esindaja juuresolekul täita nn kaetud tööde akt. Liituja poolt välja ehitatud veemõõdusõlme annab vee-ettevõtja omal kulul veearvesti.

Kui kinnistu on juba praegu nii veevärgi- kui kanalisatsiooniteenuse tarbija ning liitumispunktide asukohad ei muutu, ei ole tarvis liitumislepingut sõlmida. Juhtumid, kus olemasoleva liitumispunkti asukoht muutub peatorustike asukoha muutumise tõttu, lahendatakse ühekaupa. Kui klient on liitunud vaid ühe, kas veevärgi- või kanalisatsiooniteenusega, tuleb tal sõlmida liitumisleping teise teenuse osutamiseks.

Kui kinnistu ei liitu ÜVK torustikega, jääb võimalus liituda hiljem - tehniline valmidus on olemas. Hetkel teada oleva info põhjal on esimestel aastatel pärast torustike valmimist liitumislepingu sõlmimine tasuta. Hiljem võib see muutuda tasuliseks, seetõttu ei soovita aega viita.

Vee- ja kanalisatsiooniteenust võib kasutama hakata pärast teenuslepingu sõlmimist. Teenuslepingu sõlmimise eelduseks on kinnistu liitumislepingu akti eelnev allakirjutamine ja tehniliste võimaluste olemasolu.

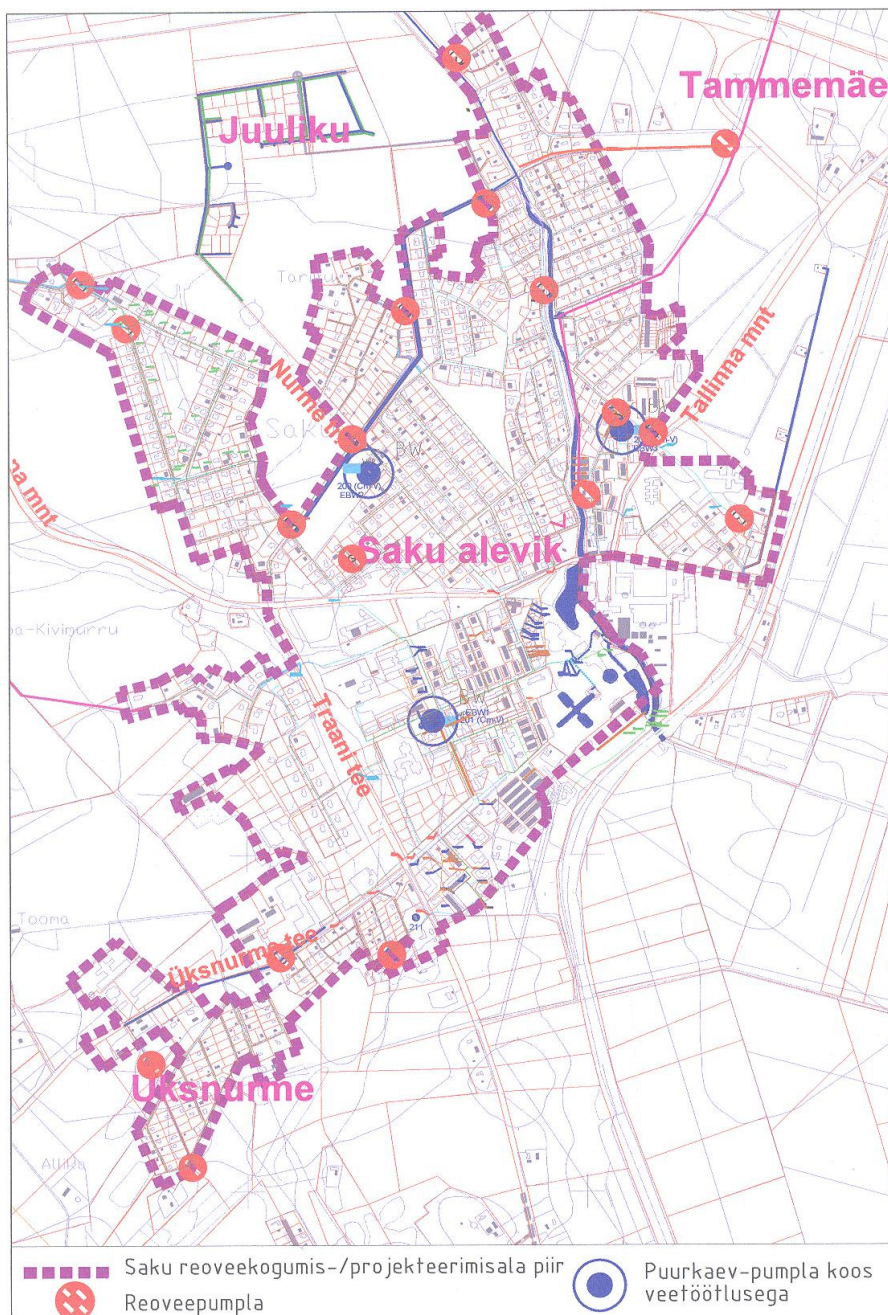
Omavoliline kinnistu ühendamine vee- ja kanalisatsioonitorustikega ning teenuse kasutamine on keelatud. Selliste juhtumite avastamisel kaasnevad kinnistuomanikele trahvid.

Kontaktisik on probleemide korral **Heldi Haabel**, telefon 6729 005, 51 05 298; e-mail

heldi.haabel@sakumaja.ee

Skeemid

1. projektiirrkonna plaan

2. tüüpiline liitumispunkt (vesi+kanal) koos selgitustega

